

Prædiken til Mariæ bebudelses dag

Luk. 1, 46-55

Tro er at gå i tillid til Guds løfte. Tro er tillid til det, der håbes på; overbevisning om det, der ikke ses. Tro er at være tro som en tjener, at udfylde sin rolle i det gudsforhold, man er sat ind i. Og tro overgår ofte min forstand ...

Kunstneren Keld Moseholm har lavet en bronzeskulptur, der hedder ”Tre mænd på en mur og en svævende sten”. Titlen beskriver egentlig meget godt skulpturen, som består af to kraftige og brede bronzesøjler og imellem de to søjler en svævende sten som man fornemmer i nærmeste fremtid må falde til jorden eller i hvert fald synke, så snart den betrædes. Den hænger ligesom bare der i luften og det er svært at overbevise sig selv om, at den virkelig bliver hængende. Ovenpå søjlerne går tre trinde mænd. Den første har på sin vis banet vejen. Han er allerede kommet fra den ene søjle til den anden, via et (sikkert vovet) skridt ud på den svævende sten og er tilmed ved at tage endnu et skridt videre derud, hvor man øjensynligt ikke har fodfæste. Den midterste mand er også godt på vej. Han har sin forreste fod solidt plantet på den forreste søjle, mens den bagerste fod er ved at slippe den svævende sten, der trods usikkerhed gav

ham sikker grund under fødderne for en stund. Den sidste mand har måske stået og vippet lidt. Stået og overvejet, om han nu tør. Om han skal blive stående eller gå i tillid til Guds løfte. Om han skal have tillid til at stenen bærer og overbevisning om at det lykkes. Om han skal være tro som en tjener og udfylde sin rolle i det gudsforhold, han nu en gang er sat ind i. Med hjælp fra den midterste mand vælger han at tro på, at det her det bærer. Han lader sine arme hvile tungt på den midterste mands skuldre. Træder ud på den svævende sten med den ene fod, mens den bagerste fod slipper den solide søjle. Han vælger at lade troen overgå forstanden.

I dag bryder Maria ud i lovsang. Hun tager rollen som tjener-inde på sig. Hun træder derud hvor vores menneskelige forstand ikke kan tro på at det vil bære. Hun vover skridtet og træder ud i tillid til Guds løfte. Men før det er jeg overbevist om, at hun har vaklet. Den dag Gabriel bebuder hende at hun skal føde Guds søn. Den dag selveste Gud stiger ned fra himlen og banker på hendes og vores lukkede dør, har hun garanteret stået med begge ben solidt plantet på jorden, forlovet og veltilpas. Nu mærker hun en

sitren i benene. Hendes kinder bliver varme og sveden pibler pludselig frem i panden. Det letteste er helt afgjort at blive stående, men Gud vil, at hun træder ud. At bryde ud i lovsang er absolut ikke det allerførste hun tyer til.

Søren Kierkegaard er én af dem, der har filosoferet over, hvordan Maria mon i virkeligheden har haft det, den dag Gabriel kom på besøg. Hvordan hun kunne have smilet lidt hånligt som Sara, der, som det fortælles i Det Gamle Testamente, ikke rigtig kunne tro på, at hun skulle føde et barn i hendes sene alder. Eller hvordan Maria måske kunne have sagt: ”Det her er for stort. Skån mig venligst. Mine kræfter rækker ikke så langt”. Eller hvordan hun kunne have følt sig beskæmmet ved englens tiltale og vist den bort fra sig.

Men Maria fik ikke lov til at blive stående. Hun fik ikke lov til at vise hverken englen eller livet fra sin dør. Hun fik ikke lov til at leve uberørt. Hun blev nægtet det, man kunne kalde den ”onde fred”, sådan en selv-kredsende urørlighed. Og historien vil jo også vise, at Maria blev alt andet end en uberørt kvinde.

At være uberørt er ikke et særlig positivt begreb. Tænk at være uberørt af livet, af andre mennesker, af deres glæde og sorg. Indimellem kan vi vel alle sammen have mest lyst til at stå, hvor vi nu en gang står. Have lyst til at gemme os væk, grave os ned, så ingen kan nå os og røre os. Vi synes det er lettest at vælge uberørtheden, at blive udenfor livet og holde det på afstand. Det ligger os lige for at nøjes med det bekvemme og overkommelige liv. Det liv hvor vi har fast

grund under fødderne. Men når alt kommer til alt er det kun, når nogen kalder på os, at vores liv forandrer sig. Eller når vi kalder på nogen, rører ved nogen, at verden forandrer sig.

Sådan var det også for Maria. Hun skulle møde et andet menneske, før hun turde tage sin rolle på sig og tage skridtet i tillid til Guds løfte; bryde ud i lovsang. Efter Gabriels besøg møder Maria nemlig Elisabeth. Elisabeth, det allerførste menneske, der velsigner Maria og hendes livsfrugt. Og det er som om at Elisabeths vidnesbyrd om, at hendes barn fryder sig over Marias barn, får Maria til at turde træde ud. Turde lægge sine arme og bekymringer på Elisabeths skuldre og vove skridtet. Lade sig berøre og derved ikke kun forandre hendes egen lille verden, men derved lade hele verden forandre sig. Gud bøjede sig mod jorden og fik måske i første omgang Maria til at blusse, men sidenhen til at bryde ud i sang. Og hun sang. Hun sang sine egne og verdens veer bort.

Ja, Marias skridt ud på gyngende grund forandrede verden. Maria forandrede verden; ikke med sine guddommelige kræfter eller sit guddommelige mod. Det ekstraordinære ved Maria er det ordinære. Hun lod sig kalde på og røre ved, hun levede, elskede og gav. Og netop alt det er troens vilkår.

Maria forstår ikke med sin forstand, hvad der sker, men hun har tillid til, at Gud står bag. I den tro tager hun imod livet og dets lod, hvilken retning det end vil give hendes tilværelse. Det individualistiske livssyn, hvor den enkelte skal realisere sig selv og sine egne personlige drømme, fandtes ikke

på Marias tid. Hun var en del af en sammenhæng og så sig selv som et led eller en del af noget mere, noget, der rakte ud over hende selv. I den sammenhæng spiller den enkelte en rolle, hvis størrelse eller betydning ikke altid er gennemskuelig, men den spilles i tillid til Gud.

Maria er Herrens tjenerinde. Hun var ganske ordinær. Alligevel var det hende, Gud fik øje på. Maria er udvalgt. Maria er ikke noget særligt, det er netop det særlige, som peger på det perspektiv, at her, er vi alle med. Enhver af os kan bruges; enhver af os er udvalgt. Gud vender op og ned på alle magtforhold og tager sig af det almindelige, jordiske menneskeliv, det, som vi er tilbøjelige til at nedskrive og foragte, det løfter han op i højheden og gør det til noget himmelsk og herligt. At Gud bliver menneske i noget så ualmindelig almindeligt, er netop den mest troværdige måde at vise os mennesker på, at han går helt ind i vores liv. Han vil være os nær i alle forhold. Dér hvor vi tror det bærer og dér hvor vi absolut ikke kan tro. Det er den totale accept af det menneskeliv, han har skabt. Måske ville vi hellere have haft, at han viste sig i herlighed og magt og dermed med en større overbevisningskraft. Men magten har grænser, det har kærligheden ikke.

Marias lovsang er et svar på Guds ord og løfte til hende. Det er en hymne til Gud, for hvem intet er umuligt. Klangbunden under Marias sang er underet over al forstand. Maria takker for sin skæbne dér, hvor vi andre nok ville have betakket os, blevet stående eller bakket helt ud. For ofte forbinder vi jo lovsang med medgang, lykke og succes. Men

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

med den opgave, Maria har sagt ja til, har hun også sagt ja til vanskeligheder. Ganske vist med udsigt til glæden ved et barns fødsel, men også med udsigt til, at det barn vil forvolde stor smerte i hendes liv.

Marias lovsang gælder Gud. Lovsangen udtrykker, at vi kan vente os alt godt af Gud, for som han så i nåde til Maria, vil han se i nåde til enhver af os. I Marias lovsang glider det, Gud gør mod hende, i ét med det Gud gør mod alle mennesker. Med sit budskab til Maria viser Gud os, at han vil være midt iblandt os. Vi hører at han går ind i det almindelige, det afmægtige menneske-liv, for at gøre sig til ét med netop det. Det guddommelige bryder ind i det almindelige og bliver en del af vores verden gennem Maria. Ikke som et særligt område, vi kan flygte ind i, når verden går os imod. Men som selve fundamentet for livet.

Hvad der skulle ske Maria, overgik langt hendes forstand, men hun nægtede alligevel ikke at tro det; hun nægtede alligevel ikke at træde ud. Hun sang en lovsang og med den i ørene er det nu umuligt at kue storheden og det ekstraordinære i det mindste og ordinære. Med Marias lovsang i ørene skal vi turde træde ud, leve på løftet og håbe på det, vi ikke ser. Også når troen overgår vores forstand. Amen.

Anita Fabricius

Ellevang Kirke

Salmer:

4, 1, 71, 108, 414, 73

